

Läkarförbundets jubileumstävling

Under Läkarförbundets 100-års jubileum bjuder vi på frågesport i Läkartidningen. Tävligen är uppdelad i 20 deltävlingar där det varje gång gäller att svara på vilken läkare vi frågar efter, och ibland även namnge personer i läkarens omgivning. Det först öppnade rätta svaret i varje del tävling vinner en bok. Dessutom sparas alla insända svar från de 20 tävlingsomgångarna och i finalen utses en totalvinnare som bjuds på en resa till Kos, Hippokrates ö. Läs de rätta svaren och följ utvecklingen på www.slf.se

Tävling nr 1

Vem är doktorn?

I första omgången frågar vi efter en berömd läkare och hans berömda patient. Patienten och sjukdoms uttationen beskrivs av läkaren själv. Följande ledtrådar ges. Patienten sitter i dag till häst i en europeisk huvudstad. Han dog på en plats som ligger långt från den där han föddes. Ja det rör sig i dag om olika länder. Läkaren föddes i sin tur på en plats ganska långt från den där hans patient föddes. Patienten skrev en berömd bok på samma språk som patientens läkare skrev många mycket inflytelserika böcker på.

Berättelsen om X är helt underbar. Han trodde i likhet med läkarna i hans svit, vilka varit utomlands med honom, att han skulle få en feberattack. Men alla visade sig ha fel både på första och andra dagen. Föregående dag hade han vid första timmen tagit en klunk aloe och därefter litet theriak, vilket var hans vana. Vid pass sjätte timmen hade han ätit lite tvättat sig vid solnedgången och därefter intagit en litt måltid. Under hela natten följde kolikkrampor med tarntömningar. Detta gjorde honom något febrig och när de tjänstgörande läkarna märkte detta gav de order om att han skulle hålla sig stilla. Därefter försökte de flyta nde föda vid nionde timmen.

Jag kallades då att själv komma och sova i palatset. När lyktorna hade tänts kom en bud bärare till mig på X:s befallning. Tre läkare hade haft honom under uppelit sedan gryningen och två kände på hans pul. Jag undredät själv detta. Jag sade till honom: "Två av dessa herrar har redan gjort det och de har så klart redan klart känna din puls egenheter när de var utomlands med dig. Därför tror jag att de bättre kan bedöma dess nvarande tillstånd". När jag sagt detta bad han även mig att känna på hans pul. Det syntes mig, när jag tog

hans ålder och konstitution i beaktande, att pulsen långt ifrån antydde en begynnande feberattack. Jag sade därför, att det inte var början på en feberattack utan att hans mage var överfylld av all den föda, som han hade intagit. Den hade blivit till slem före avgången.

Min diagnos syntes X berörad, ty han upprepade tre gånger efter varandra: "Så är det; det är just som du säger. Jag känner att jag blivit nedkommen av kylande föda". Därefter vände han sig till alla, som var experter på studiet av pulsen, och frågade om de funnit något som kännetecknade en feberattack. Några sade att artärens sje tole kunde kännas i början; andra att systole var otydligt, men jag sade att en korrekt beröring kunde urskilja skillnader även om de var små.

Han frågade nu om vad som borde göras. De andra läkarna föreslog bad eller näring. När han frågade mig sade jag: "Om någon annan hade drabbats skulle jag ge honom litet av ett vin, som han var van vid, med en tillsats av peppar. När det gäller kungens ransdringar sig läkare för att göra något extra för välbefinnandet så därför skulle jag lägga ett ylleförband med varm rardussaka på buken mot magmunnen." Han försäkrade, att det var hans vana när det var något fel på magen att anlägga bukförband med varm rardussaka på purpurfärgad ylle. Han bad Q bereda ett sådant och efter att han bett oss avlägsna oss så fick han fötterna gnuggade av varma händer och bad omsabiskt vin med peppar.

Efter att ha druckit sade han till Q att det fanns en läkare som inte klavbands av regler och från den gången slutade han aldrig med att lovpris mig. Han är den förste bland läkare sade han och också bland filosofer. Ty X hade redan erfarenhet av många, inte bara penninglösa utan också gråsjuka, inbiliska, avundsjuka och ondskefulla.

I tävlingen kommer texter av läkare eller andra samtida användas. Deras namn finns alltid väl avser namn på personer, vårdutövare, länder och orter utomlands eller mediciner. En taska är att texterna skall ge inriktning och även visa på de verkliga läkare och deras utövare och deras utövare. En annan är att visa hur många läkare som varit framstående i om andra områden än de som vi idag ser som medicinska.

Tävling nummer 1

Vem är läkaren? _____

Vem är patienten? _____

Ditt namn: _____

Telefon dagtid: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Fyll i svarstalongen och skicka ditt svar senast den 17 januari till:
Läkartidningen, Uno Kärrik, Box 5603, 114 06 Stockholm eller maila ditt svar
och deltävlingens nummer till e-post: uno.karrik@lakartidningen.se
Domare är upphovsmannen till tävlingen, Nils Sjöstrand.